

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Інтегрований курс з фундаментальних дисциплін
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий медичний інститут. Кафедра громадського здоров'я
Розробник(и)	Голубнича Вікторія Миколаївна
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	18 тижнів протягом 6-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 3 кред. ЄКТС, 90 год. Для денної форми навчання 20 год. становить контактна робота з викладачем (2 год. лекцій, 18 год. практичних занять), 70 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Педіатрія"
Передумови для вивчення дисципліни	Анатомія людини з особливостями дитячого віку, Медична біологія, паразитологія та генетика, Гістологія, цитологія та ембріологія з особливостями дитячого віку, Біологічна та біоорганічна хімія, Фармакологія з особливостями дитячого віку, Мікробіологія, вірусологія та імунологія, Патологічна анатомія, Патофізіологія з особливостями дитячого віку
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є досягнення студентами сучасних знань та професійних вмінь з педіатрії на основі знань вікових анатоμο-фізіологічних особливостей дитячого організму, медичної біології, нормальної анатомії, нормальної фізіології, гістології та ембріології, біохімії, мікробіології та вірусології, патоморфології, патофізіології, фармакології

4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1 Сучасні комплексні уявлення про медичну біологію, як основу діагностично-лікувальних заходів у роботі педіатра

Вступ. Біологічні основи життєдіяльності людини. Молекулярно-генетичний і клітинний рівні організації життя. Онтогенетичний рівень організації життя. Біологічні основи паразитизму і паразитарних інвазій у людини.

Тема 2 Сучасні комплексні уявлення про анатомію людини, як основу діагностично-лікувальних заходів у роботі педіатра

Вступ. Топографо-анатомічні особливості опорно-рухового апарату організму людини. Спланхнологія. Будова нервової системи. Судинно-лімфатична система.

Тема 3 Сучасні комплексні уявлення про фізіологію людини, як основу діагностично-лікувальних заходів у роботі педіатра

Вступ. Збудливі структури. Гуморальна та нервова регуляція функцій організму. Фізіологія системи крові та серцево-судинної системи. Фізіологія обміну речовин, систем дихання, травлення. Фізіологія системи виділення.

Тема 4 Сучасні комплексні уявлення про гістологію та ембріологію людини, як основу для розуміння патогенетичних механізмів хвороб дитини.

Вступ. Тканини організму: епітеліальна, сполучна, м'язова, нервова тканини, кров та лімфа. Органи чуттів.

Тема 5 Сучасні комплексні уявлення про біохімію людини, як основу для розуміння патогенетичних механізмів хвороб дитини

Вступ. Фізико-хімічні властивості білків, ліпідів, вуглеводів. Методи дослідження біохімічного складу біологічних рідин. Патологічні стани пов'язані з метаболічними порушеннями.

Тема 6 Сучасні комплексні уявлення про медичну мікробіологію, як основу для розуміння патогенетичних механізмів інфекційних хвороб дитини.

Вступ. Загальна будова мікроорганізмів. Імунологія. Спеціальна бактеріологія, вірусологія та мікологія. Методи діагностики інфекційних хвороб. Імунобіологічні препарати для лікування та профілактики хвороб людини.

Тема 7 Використання сучасних комплексних уявлень про потоморфологічні та патофізіологічні процеси в організмі людини в роботі педіатра.

Патогенез та патологічна фізіологія соматичних та інфекційних хвороб. Методи верифікації діагнозів. Особливості порушень при системних та онкологічних захворюваннях. Особливості комплексного використання знань лікарем про патофізіологію у проведенні діагностично-лікувальних заходів. Патогенез та патологічна анатомія соматичних та інфекційних хвороб. Методи верифікації діагнозів. Особливості порушень при системних та онкологічних захворюваннях. Особливості комплексного використання лікарем знань про патоморфологію у проведенні діагностично-лікувальних заходів.

Тема 8 Фармакотерапія в педіатричній практиці в сучасних умовах

Вступ. Загальна фармакологія. Лікарські засоби, що впливають на функцію центральної нервової системи, аферентну та еферентну іннервацію. Фармакологія лікарських засобів, що впливають на функцію органів дихання, органів травлення, функцію нирок, серцево-судинної системи, на систему крові. Особливості комплексного використання лікарем знань про фармакологію у проведенні лікувальних заходів.

Тема 9 Диференційований залік

Проведення підсумкового модульного контролю відповідно до регламенту

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	Визначати тактику ведення осіб з інфекційною та неінфекційною патологією, що підлягають диспансерному нагляду
РН2	Визначати необхідний перелік лабораторних та інструментальних досліджень та оцінювати їх результати.
РН3	Проводити санітарно-гігієнічні та профілактичні заходи щодо інфекційних хвороб.
РН4	Встановлювати попередній та клінічний діагноз захворювання.
РН5	Визначати принципи та характер лікування захворювань.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.

Для спеціальності 228 Педіатрія:

ПР1	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати найбільш вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).
ПР2	Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4).
ПР3	Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) за списком 4, пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).
ПР16	Планувати та втілювати систему санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів виникнення та розповсюдження захворювань серед населення.

ПР18	Відшукувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.
------	--

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Загальні компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:

СН1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
СН2	Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичних ситуаціях.
СН3	Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.
СН4	Здатність приймати обґрунтовані рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії.
СН5	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

8. Види навчальних занять

Тема 1. Сучасні комплексні уявлення про медичну біологію, як основу діагностично-лікувальних заходів у роботі педіатра
Лк1 "Вступ в інтегрований курс фундаментальних дисциплін" (денна) Вступ до дисципліни. Викладання проводиться у вигляді мультимедійних лекцій (при наявності карантину - в режимі on-line).
Пр1 "Сучасні комплексні уявлення про медичну біологію, як основу діагностично-лікувальних заходів у роботі педіатра" (денна) Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Аналіз клінічних кейсів, з подальшим обговоренням. Ознайомлення з методиками проведення та трактування отриманих лабораторних даних. Виконання тестових завдань.
Тема 2. Сучасні комплексні уявлення про анатомію людини, як основу діагностично-лікувальних заходів у роботі педіатра
Пр2 "Сучасні комплексні уявлення про анатомію людини, як основу діагностично-лікувальних заходів у роботі педіатра" (денна) Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Аналіз клінічних кейсів, з подальшим обговоренням. Ознайомлення із застосуванням знань про анатомію в практичній діяльності. Виконання тестових завдань.
Тема 3. Сучасні комплексні уявлення про фізіологію людини, як основу діагностично-лікувальних заходів у роботі педіатра

Пр3 "Сучасні комплексні уявлення про фізіологію людини, як основу діагностично-лікувальних заходів у роботі педіатра" (денна)

Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Аналіз клінічних кейсів, з подальшим обговоренням. Ознайомлення з методиками проведення та трактування ФКГ, ЕКГ, функціональних проб, рентгенологічного та ультразвукового обстеження Виконання тестових завдань.

Тема 4. Сучасні комплексні уявлення про гістологію та ембріологію людини, як основу для розуміння патогенетичних механізмів хвороб дитини.

Пр4 "Сучасні комплексні уявлення про гістологію та ембріологію людини, як основу для розуміння патогенетичних механізмів хвороб дитини." (денна)

Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Аналіз клінічних кейсів, з подальшим обговоренням. Ознайомлення з методиками проведення та трактування отриманих лабораторних даних. Виконання тестових завдань.

Тема 5. Сучасні комплексні уявлення про біохімію людини, як основу для розуміння патогенетичних механізмів хвороб дитини

Пр5 "Сучасні комплексні уявлення про біохімію людини, як основу для розуміння патогенетичних механізмів хвороб дитини" (денна)

Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Аналіз клінічних кейсів, з подальшим обговоренням. Ознайомлення з методиками проведення та трактування отриманих лабораторних даних. Виконання тестових завдань.

Тема 6. Сучасні комплексні уявлення про медичну мікробіологію, як основу для розуміння патогенетичних механізмів інфекційних хвороб дитини.

Пр6 "Сучасні комплексні уявлення про медичну мікробіологію, як основу для розуміння патогенетичних механізмів інфекційних хвороб дитини." (денна)

Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Аналіз клінічних кейсів, з подальшим обговоренням. Ознайомлення з методиками проведення та трактування отриманих лабораторних даних. Виконання тестових завдань.

Тема 7. Використання сучасних комплексних уявлень про потоморфологічні та патофізіологічні процеси в організмі людини в роботі педіатра.

Пр7 "Використання сучасних комплексних уявлень про потоморфологічні та патофізіологічні процеси в організмі людини в роботі педіатра." (денна)

Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Аналіз клінічних кейсів, з подальшим обговоренням. Ознайомлення з методиками проведення та трактування отриманих лабораторних даних. Виконання тестових завдань.

Тема 8. Фармакотерапія в педіатричній практиці в сучасних умовах

Пр8 "Фармакотерапія в педіатричній практиці в сучасних умовах" (денна)

Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Аналіз клінічних кейсів, з подальшим обговоренням. Ознайомлення з особливостями застосування різних груп фармакологічних препаратів. Виконання тестових завдань.

Тема 9. Диференційований залік

Пр9 "Диференційований залік" (денна)

Проведення підсумкового оцінювання у формі подібній до запровадженої центром тестування при МОН України.

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Лекційне навчання
МН2	Кейс-орієнтоване навчання
МН3	Командно-орієнтоване навчання (TBL)
МН4	Електронне навчання
МН5	Самостійне навчання

Викладання дисципліни відбувається із застосуванням сучасних методів навчання (CBL, TBL), які сприяють розвитку фахових здібностей, та стимулюють творче мислення.

Набуття студентами soft skills здійснюється протягом усього періоду вивчення дисципліни. Здатність до аналітичного та критичного мислення, роботі в команді, наполегливість формується під час командно- та кейс-орієнтованого навчання, знання та розуміння предметної області здобувається протягом лекцій, самонавчання. Електронне навчання стимулює здатність до використання інформаційних технологій, наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Інтерактивні лекції
НД2	Аналіз та обговорення кейсів (навчальних/практичних/науково-дослідних)
НД3	Виконання ситуативних вправ
НД4	Електронне навчання у системах (перелік конкретизується викладачем, наприклад, Google Classroom, Zoom та у форматі Youtube-каналу)
НД5	Підготовка до атестації

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$140 \leq RD < 169$

Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$120 \leq RD < 139$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 119$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Експрес-тестування	Експрес тестування передбачає проходження студентами тестів на платформі МІХ.	Проводиться на кожному практичному занятті	Студент має надати 60% правильних відповідей, що є допуском до практичної частини
МФО2 Самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.	Кейс-метод дозволяє розкрити та сформулювати необхідні для подальшої трудової діяльності якості та здібності студентів-медиків, формує клінічне мислення, аналітичні здібності, самостійність у прийнятті рішення, комунікативність, навички роботи з достатньо великим об'ємом інформації.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Оцінка здібності студента до клінічного мислення, обґрунтування своїх рішень, чітко висловлювати свої думки, визначення рівня теоретичної підготовки, що відображається у відповідній оцінці
МФО3 Дискусії у фокус-групах	Метод дозволяє залучити всіх учасників до процесу обговорення та обґрунтування власної думки шляхом багатосторонньої комунікації, розвинути вміння вести професійну дискусію, виховати повагу до колег та здатність до генерації альтернативних ідей і пропозицій.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Оцінка здатності студента до роботи в команді, вміння обґрунтовувати свої рішення, визначення рівня теоретичної підготовки, що відображається у відповідній оцінці

МФО4 Надання зворотного зв'язку про результати перевірки навчальних досягнень здобувачів за матеріалом, що вивчається	Оцінка набутих теоретичних знань із тематики дисципліни. Проводиться на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям кожної теми на основі комплексного оцінювання діяльності студента, що включає контроль рівня теоретичної підготовки, виконання самостійної роботи згідно тематичного плану	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Зворотний зв'язок спрямований на підтримку самостійної роботи студентів, виявлення недоліків та оцінку рівня набутих теоретичних знань
МФО5 Тести (автоматизовані тести) для контролю навчальних досягнень здобувачів	Метод ефективної перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із кожної теми навчальної дисципліни. Тестування дозволяє перевірити засвоєння навчального матеріалу із кожної тематики.	Протягом всього періоду вивчення дисципліни	студент має надати 60% правильних відповідей, що є допуском до практичної частини заняття

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Підсумкове тестування	Метод ефективної перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із навчальної дисципліни. Тестування дозволяє перевірити результати навчання протягом циклу та визначити рівень знань по завершенню дисципліни.	На останньому занятті	Здобувач може отримати 80 балів. Мінімальна кількість балів, яку має отримати студент - 48 балів
МСО2 Поточне оцінювання рівня теоретичної та практичної підготовки	Включає в себе вирішення клінічних індивідуальних та групових кейсів, поточне тестування.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Проводиться на кожному занятті результат виконання НД впливає на комплексну оцінку за практичне заняття

Контрольні заходи:

	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
6 семестр	200 балів		
МСО1. Підсумкове тестування	80		
Підсумкове тестування	80	48	Ні
МСО2. Поточне оцінювання рівня теоретичної та практичної підготовки	120		
Усне опитування, виконання групового кейсу, клінічного кейсу, оцінювання, інтерпретація результатів лабораторного та інструментального обстеження	120	72	Ні

При засвоєнні матеріалів дисципліни студенту за кожне практичне заняття присвоюється максимум 5 балів (оцінка виставляється в традиційній 4 бальній системі оцінювання). Наприкінці навчального року обраховується середнє арифметичне успішності студента. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати на практичних заняттях протягом навчального року – 120. Кількість балів студента вираховується як добуток середнього арифметичного помноженого на коефіцієнт 16. Передбачена можливість перезарахування балів, отриманих за системою неформальної освіти відповідно до Положення.

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Бібліотечні фонди
ЗН2	Графічні засоби (малюнки, креслення, географічні карти, схеми, плакати тощо)
ЗН3	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи
ЗН4	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Патологічна анатомія в питаннях і відповідях [Електронний ресурс] : навч. посіб. у 2 ч. Ч. 1 : Загальна патоморфологія / А. М. Романюк, Л. І. Карпенко, Р. А. Москаленко та ін.; за заг. ред. А. М. Романюка. — Суми : СумДУ, 2023. — 145 с.
2	Фізіологія [Текст] : підручник / В. Г. Шевчук, В. М. Мороз, С. М. Белан та ін. ; за ред. В.Г. Шевчук. — 5-те вид. — Вінниця : Нова Книга, 2021. — 448 с. + Гриф МОЗ.

3	Біохімія людини [Текст] : підручник / Я. І. Гонський, Т. П. Максимчук ; За ред. Я. І. Гонського. — 4-те вид., без змін. — Тернопіль : ТНМУ, Укрмедкнига, 2021. — 732 с. + Гриф МОЗ.
4	Фармакологія з основами патології [Текст] : підручник / Ю. М. Колесник, І. С. Чекман, І. Ф. Беленічев та ін. — Вінниця : Нова Книга, 2021. — 472 с.
5	Гістологія, цитологія та ембріологія. Атлас [Текст] = Histology, Cytology and Embriology = Гистология, цитология и эмбриология : навч. посіб. / О. Ю. Степаненко, О. В. Мірошніченко, Л. О. Зайченко та ін. — 2-ге вид. — Київ : Медицина, 2020. — 152 с. + Гриф МОН.
Допоміжна література	
6	Practical Workbook of "Microbiology, Virology and Immunology" Part 1 "General bacteriology and immunology" [Електронний ресурс] / Т. V. Ivakhnyuk, U. P. Ivakhnyuk, V. M. Holubnycha, V. V. Kornienko. — Електронне видання каф. Громадського здоров'я. — Суми : Sumy State University, 2018. — 60 p.